Webmagazine Clavis – Bisdom Roermond - augustus 2026

Goed beheer kerkelijke kunst

In kerken in Limburg is veel mooie religieuze kunst te vinden. Het is de verantwoordelijkheid van de kerkbesturen om hier goed mee om te gaan. Er bestaan regels over hoe kunst beheerd en indien nodig gerestaureerd moet worden, maar ook over het verwerven of vervreemden van kunstvoorwerpen en bijvoorbeeld het uitlenen ervan voor exposities. In veel gevallen is daarvoor bisschoppelijke goedkeuring nodig.

De regelgeving over hoe om te gaan met religieunze kunst is te vinden in het zogeheten Vademecum van het bisdom. Zeker nu er regelmatig kerken sluiten, is het van belang alert te zijn dat op een goede manier met de religieuze kunst wordt omgegaan. Enkele jaren geleden heeft het bisdom met financiële steun van onder meer de provincie Limburg en in samenwerking met diverse partners het roerend religieus erfgoed in alle kerken in Limburg laten inventariseren.

Deze inventarisatie is ondergebracht in een gesloten database. Elk kerkbestuur kan toegang krijgen tot het onderdeel van de eigen parochiekerk of -kerken binnen een fusie of federatie. Op die manier heeft elk kerkbestuur op een overzichtelijke manier inzicht in het eigen roerend erfgoed en ook in de kunsthistorische betekenis ervan. Wanneer er nieuwe voorwerpen bijkomen of spullen naar een andere plek verhuizen, kan een kerkbestuur dit heel eenvoudig in dit systeem aangeven. Op die manier blijft het overzicht van welke kunstvoorwerpen zich waar bevinden actueel.

Stappenplan herbestemming

Nu er regelmatig kerken sluiten, is ook de vraag actueel wat er moet gebeuren met de kunstvoorwerpen uit de kerk die gesloten wordt. Daar zijn verschillende opties voor. Het bisdom heeft een nieuw stappenplan gemaakt voor het herbestemmen van roerend kerkelijk erfgoed bij het sluiten van een kerkgebouw. Daarin wordt onder meer uitgelegd hoe een inventarislijst geactualiseerd kan worden, op welke manier een herbestemmingsplan voor het roerend erfgoed opgesteld kan worden, in welke gevallen bisschoppelijke goedkeuring nodig is en hoe

het uiteindelijke besluitvormings- en uitvoeringstraject verloopt.

Het stappenplan met bijbehorend herbestemmingsformulier is te downloaden van het intranet. Dat is het besloten deel van de website van het bisdom. Alle parochies en hebben hiervoor een inlog of kunnen deze aanvragen. Kerkbesturen kunnen met vragen altijd contact opnemen met een van de medewerkers voor kerkelijke kunst bij het bisdom: Miriam Paloni of tijdelijk Ellis Kreuwels.

Stuur e-mail Intranet Inlog aanvragen